

Центри соціально-психологічної реабілітації в епіцентрі кризи

Охопивши майже весь світ, фінансово-економічна криза не оминула й Україну. Але в нашій країні вона має своє особливе обличчя. Одна з прикмет кризи «по-українськи» – це байдужість держави до людини, що опинилася сам на сам із жорстокими життєвими реаліями сьогодення.

Криза починається з економіки, але неминуче впливає на суспільне життя, руйнує долі мільйонів людей. Люди у розпачі – їх звільняють з роботи, не платять зарплати, та ще й ті кляті кредити! Вони втрачають квартири, машини, дачі... І це набагато більше, аніж просто майно. Це – життя людини: рідний дім, побудований власними руками; квартира для дітей, на яку заробляли майже все життя; маленький бізнес, у який вкладено не тільки капітал, але й душу... Люди прощаються із своїм минулим та своїми найзаповітнішими мріями, втрачають віру в майбутнє, здатність протистояти життєвим випробуванням. Страждають і ті, хто звик до безбідного життя, бо не можуть змиритися з втратою статусу, не вміють виживати, не знають, як собі дати раду.

Але найважче тим, хто і раніше жив на межі жебрацтва. Їхню уяву бентежить примара мало не голодомору. Люди, чиє життя пов'язане з бюджетним фінансуванням, бояться залишитися взагалі без будь-яких засобів до існування.

Тож українці страждають не лише матеріально, але, насамперед, психологічно. Як стверджують фахівці, люди перебувають у стані хронічного стресу, розпачу і безнадії. Відчуття безвиході призводить до депресивних станів, апатії, неадекватної поведінки та навіть суїцидів. Зростає рівень соціальної напруги, економічна катастрофа спричиняє панічні настрої та

агресивні прояви, що можуть призвести до некерованих протестів і навіть до соціального вибуху...

Хто допоможе людині в ці складні часи? В цивілізованих країнах працює ціла армія психологів та соціальних робітників. Існують численні заклади соціального спрямування, які опікуються тими, хто втратив роботу та житло. В Україні психологи теж існують, але як відомо, – лише у великих містах і за великі гроші. Тож як рятуватися пересічним громадянам?

В Україні існують структури, котрі надають безкоштовну психологічну допомогу і мають досвід роботи з населенням, що перебуває у депресивному стані. Мова йде про центри соціально-психологічної реабілітації, спеціалісти яких впродовж багатьох років надавали допомогу населенню, що постраждало внаслідок Чорнобильської катастрофи. Це унікальні установи, підпорядковані МНС України, аналогів яким в Україні немає. Впродовж багатьох років Центри працювали за Чорнобильською програмою ООН, а згодом і за Чорнобильською Програмою ПРООН Відродження та Розвитку в Україні. Це структури європейського зразку, концепція діяльності яких розроблялась із залученням міжнародних експертів. Але разом із тим, центри соціально-психологічної реабілітації – це звичайні бюджетні установи із усіма притаманними їм проблемами.

То, може, в існуючих умовах збільшено фінансування і штат цих центрів, може, по всій Україні відкривають аналогічні установи, щоб лікувати стражденні душі і запобігати ескаляції соціальної напруги? Адже наразі таких центрів усього п'ять. Все, на жаль, навпаки. Влада ніби не розуміє усієї важливості кризової психологічної допомоги в період тотальних економічних негараздів. Ніби не усвідомлює, що масове соціальне збурення становить загрозу національній безпеці. На даному етапі ситуація парадоксальна. Фінансування центрів на поточний рік настільки мізерне, що обсяги надання психологічної допомоги скорочуються до символічних.

Психологи, соціальні педагоги та соціальні працівники ось-ось

перестануть допомагати населенню, бо через нестачу фінансування безкоштовні пункти психологічної допомоги доведеться просто закрити! Звичайно, бюджет країни в умовах кризи обмежений, але постає питання пріоритетів. Психологічне здоров'я є важливою складовою здоров'я людини загалом. Центри соціально-психологічної реабілітації мають не менше суспільне значення, ніж лікарні.

То хто ж допоможе, розрадить, прихистить людину у розпачі? Чи схаменеться влада, чи почує крик душі знедолених?

Ольга КИРИЛЕНКО,

фахівець із зв'язків з громадськістю
та пресою Києво-Святошинського ЦСПР

Семінар у Боярці «Перспективи діяльності Центрів СПРН у 2016 році»

8 грудня 2015 року в Києво-Святошинському ЦСПР (м.Боярка) відбувся семінар для Центрів соціально-психологічної реабілітації населення на тему «Перспективи діяльності Центрів у 2016 році». На семінарі були присутні представники Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників АТО: головний спеціаліст відділу соціальної, професійної адаптації та психологічної реабілітації Юлія Мазур; завідувача сектором кадрової роботи Діана Завора та завідувача сектором внутрішнього аудиту Альона Миронець. Центри представляли директори Ангеліна Лахтадир (Києво-Святошинський центр), Людмила Бойко (Бородянський), Віктор Одиниця (Славутицький), Сергій Виговський (Коростень) та заступник директора Іванківського центру Людмила Шелест. Також були присутні

заступники з методичних питань, керівники інформаційно-аналітичних служб, інші фахівці. Семінар також відвідала представниця Міністерства надзвичайних ситуацій, багаторічний куратор Центрів в центральних органах влади Антоніна Іщенко.

Фахівці Держслужби змалювали весь спектр як досягнень в діяльності Центрів, так і проблем, що ще чекають на своє вирішення, надали методичну допомогу профільним спеціалістам в організації кадрової, номенклатурної та внутрішньої аудиторської діяльності. В конструктивній дружній атмосфері учасники семінару обговорили основні напрямки діяльності фахівців Центрів у 2016 році.

Представники Центрів СПР в своєму обговоренні зосередились на практичних аспектах роботи з учасниками АТО та членами їхніх сімей, поділилися своїм досвідом у залученні порівняно нової цільової групи до послуг, що надають спеціалісти Центрів, до групової роботи та масових заходів. Фахівці Інформаційно-аналітичних служб (ІАС) ЦСПР віднайшли можливість попрацювати в своєму вузькому колі і обговорили перспективи створення спільної «сім'ї» сайтів та підвищення ефективності інформаційної роботи шляхом використання сучасних Інтернет-технологій. Всі дійшли згоди, що потрібно провести окремий семінар для працівників Інформаційно-аналітичних служб Центрів на базі Києво-Святошинського ЦСПР.

Нарада з директорами Центрів СПР у Державній службі України у справах ветеранів

Війни та учасників АТО

12 травня в приміщенні Служби відбулась робоча нарада з представниками центрів соціально-психологічної реабілітації населення та його інформування з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, що знаходяться в сфері управління Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції.

Нараду проходила за головуванням Голови Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції Артура Дерев'янка. Від Служби у нараді також взяли участь начальник управління організаційної та меморіальної роботи Ігор Мальцев, начальник відділу психологічної реабілітації та соціальної адаптації Костянтин Кукушкін, інші відповідальні працівники Служби.

На нараді були розглянуті наступні питання:

1. Першочергові завдання Центрів – соціально-психологічна допомога ветеранам та учасникам АТО, їх сім'ям, а саме:

- психологічні консультації, індивідуальна та групова робота, юридичні консультації, фізична реабілітація;
- співпраця з соціальними службами, лікарнями, військовими госпіталями, військкоматами, волонтерами, органами місцевого самоврядування;
- інформаційна допомога;
- допомога в соціальній адаптації;

2. Навчання та підвищення кваліфікації спеціалістів Центрів.

В ході обговорення питань діяльності Центрів, що стосувались їх фінансування, звітності, забезпечення обладнанням тощо, Голова Служби наголосив на необхідності перебудови системи роботи центрів з урахуванням нових напрямів роботи Служби. З цією метою запропонував широко залучати до роботи з учасниками антитерористичної реабілітації, членами їх сімей професійних

психологів, поліпшити співпрацю з місцевими органами влади, військкоматами, громадськими організаціями. “Найважливіше для всіх нас, щоб кожний учасник АТО і члени його родини, які потребують допомоги Центрів, не залишились без вашої уваги”, – підкреслив Артур Дерев’яно.

У свою чергу, керівники Центрів поінформували учасників наради про останні напрацювання за новими і традиційними напрямками роботи Центрів, висказали думки щодо необхідності розробки єдиних підходів до психологічної реабілітації, про проблемні питання стосовно діяльності Центрів, налагодження обміну досвідом.

по [матеріалам](#) сайту Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції

Практичний семінар “Допомога сім’ям, члени яких залучені до бойових дій”

2 грудня 2014 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбувся практичний семінар на тему "Допомога сім'ям, члени яких залучені до бойових дій". Учасниками семінару були психологи та соціальні педагоги Києво-Святошинського, Бородянського та Іванківського центрів соціально-психологічної реабілітації населення. Семінар провела Оксана Мельниченко – сертифікований тренер МГО «Міжнародний центр розвитку і лідерства» (МЦРЛ), директор Києво-Святошинського центру соціальних служб для сім'ї, дітей

та молоді.

Під час семінару спеціалісти Центрів більше дізналися про специфіку роботи з учасниками АТО та їх сім'ями, змогли набути теоретичних знань та практичних навичок, поділитися власним досвідом. Оксана Миколаївна наголосила на тому, що для надання всебічної системної кваліфікованої допомоги сім'ям, члени яких залучені до бойових дій, спеціалісти мають володіти повною інформацією щодо ресурсів громади та кожної конкретної сім'ї, розуміти потреби цільової групи, визначати власні можливості. В ході роботи в підгрупах спеціалісти мали можливість визначити та проаналізувати весь спектр ресурсів, котрі повинні бути задіяні в роботі з сім'ями учасників АТО.

КЛУБ «АКТИВІСТ»

Діє на базі Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення за адресою: м. Боярка, вул. Хрещатик, 83

(територія старих корпусів Київської обласної дитячої лікарні)

ГРАФІК РОБОТИ: щовівторка о 15-ій

КЕРІВНИК КЛУБУ: Кириленко Марія Іванівна, 099-343-08-38

ЦІЛЬОВА ГРУПА: молодь шкільного та студентського віку, окремі громадські активісти, представники ГО, бізнесових структур, місцевої влади, ініціативних груп

Про клуб «Активіст»

Клуб соціального партнерства «Активіст» діє при Києво-Святошинському центрі реабілітації населення в рамках співпраці з громадською організацією «Центр розвитку громад».

Мета діяльності клубу – системна робота із розвитку громади міста Боярка, налагодження співпраці третього сектору з органами місцевого самоврядування та представниками бізнесу.

Завдання клубу:

- Організація та проведення заходів, спрямованих на налагодження соціального партнерства (конференції, круглі столи, робочі зустрічі, конкурси проектів, молодіжні форуми, ярмарки ідей тощо).
- Допомога громадським організаціям, ініціативним групам та окремим активним громадянам у розробці соціально спрямованих проектів та пошуку фінансування.
- Виявлення та залучення до діяльності на благо міста активних громадян.

Постійні члени клубу «Активіст»:

Лахтадир Ангеліна Миколаївна – директор Києво-Святошинського центру реабілітації населення, голова правління ГО «Центр розвитку громад» та «Жіноча громада».

Кириленко Марія Іванівна – керівник інформаційно-аналітичної служби ЦСПР, заступник голови правління ГО «Центр розвитку громад».

Анна Фломбойм – соціальний педагог ЦСПР; керівник клубу сімейного дозвілля «Релакс»; членкиня ГО «Центр розвитку громад».

В'ячеслав Сенчук – член ГО «Центр розвитку громад» та «Спортивна громада».

Ольга Ковчан – фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою ЦСПР, членкиня ГО «Центр розвитку громад».

Тетяна Чіркова – соціальний працівник ЦСПР, членкиня ГО «Центр розвитку громад».

Час від часу відбуваються розширені засідання клубу «Активіст» – у вигляді круглих столів, робочих нарад тощо.